

Sygn. akt II Ka 147/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Agata Kowalska (spr.)
Sędziowie:	SO Grażyna Jaszczuk SO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Krzysztofa Czyżewskiego

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2023 r.

sprawy **L. P.**

oskarżonego z art. 87 § 1 kks w zb. z art. 90 § 1 kks w zb. z art. 69 § 3 kks w zb. z art. 69a § 1 kks w zb. z art. 89 § 1 kks w zb. z art. 94 § 2 kks w zw. z art. 7 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 15 grudnia 2022 r. sygn. akt II K 1415/21

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonego L. P. na rzecz Skarbu Państwa 15.320 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 147/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie sygn. II K 1415/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. Obraza prawa materialnego, a mianowicie art. 11 § 2 kk poprzez skazanie oskarżonego za sprawstwo czynu zarzucanego mu w a/o w sytuacji, gdy czyn ten winien być traktowany jako czyn współukarany następczy, pochłonięty przez czyn zarzucony L. P. w postępowaniu toczącym się przed Sadem Rejonowym w Siedlcach II Wydział Karny, sygn. akt II K 286/19, w toku którego zapadł wyrok skazujący w stosunku do oskarżonego w dniu 8 lutego 2021 r.;</p> <p>2. Rażąca niewspółmierność kary wymierzonej L. P. polegająca na wymierzeniu mu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy przy uznaniu go za winnego sprawstwa przedmiotowego czynu zasadnym było wymierzenie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzuty zawarte w apelacji obrońcy oskarżonego jako niezasadne nie zasługiwały na uwzględnienie. Skarżący zarzucił obrazę art. 11 § 2 kk wnosząc, aby czyny, za które		

L. P. został skazany zaskarżonym wyrokiem zostały potraktowane jako czyny następce współkarane w stosunku do przestępstwa z art. 87 § 1 kks w zb. z art. 90 § 1 kks w zb. z art. 69 § 3 kks w zb. z art. 69a § 1 kks w zb. z art. 89 § 1 kks w zb, z art. 94 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks., za które został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 8 lutego 2021 r. W niezwykle lakonicznym uzasadnieniu apelacji obrońca oskarżonego podniósł, że czyn, za który L. P. został prawomocnie skazany w sprawie II K 286/19 „dotyczył wypełnienia przez zachowanie oskarżonego dyspozycji przepisów wskazanych w zaskarżonym wyroku”. Ponadto obrońca podniósł, że oskarżony w ramach zlecenia realizowanego dla J. M. był zobowiązany do wystawienia faktur za usługę przewozu alkoholu. Zdaniem Sądu odwoławczego, nie sposób się zgodzić zarówno z pierwszym, jak też z drugim twierdzeniem skarżącego. Gdyby bowiem zachowanie oskarżonego stanowiące oszustwo celne wypełniało jednocześnie dyspozycję art. 271 § 3 kk w zb. z art. 273 kk i art. 62 § 2 kks w zb, z art. 61 § 1 kks mielibyśmy do czynienia z kumulatywną kwalifikacją prawną, co w tej sprawie nie miało miejsca. Nie można też przyjąć, aby wystawienie przez oskarżonego poświadczających nieprawdę faktur VAT dotyczących rzekomego zrealizowania usług transportowych było koniecznym elementem popełnienia czynu, za który skazano go w sprawie II K 286/19 Sądu Rejonowego w Siedlcach.

Przechodząc do istoty zarzutu, nadmienić trzeba, że reguły uznania czynów za współkarane wynikają

z orzecznictwa Sądu Najwyższego oraz poglądów wyrażonych w doktrynie prawa karnego i nie są określone w obowiązujących przepisach. Konstrukcja ta ma zatem charakter pozaustawowy. Rozstrzygając problem jej zastosowania niezbędnym jest zatem odwołanie się do reguł wypracowanych w tym zakresie w doktrynie i orzecznictwie, zaś ocena musi być dokonana nie w formie abstrakcyjnej, ale z uwzględnieniem realiów konkretnej sprawy. W orzecznictwie przyjmuje się, że rozważając możliwość dokonania redukcji ocen prawnokarnych przy zastosowaniu konstrukcji czynu współukaranego uprzedniego lub następczego, sąd orzekający powinien przeprowadzić analizę okoliczności konkretnej sprawy uwzględniając:

1. integralne powiązanie czynu, za który sąd skazuje sprawcę i wymierza mu karę z czynem, który uznany zostaje za współukarany czyn uprzedni lub następczy;

2. porównanie stopnia społecznej szkodliwości obu czynów, albowiem nie może być uznany za współukarany taki czyn, który przewyższa stopniem społecznej szkodliwości przestępstwo stanowiące podstawę skazania i wymierzenia kary lub czyn w istotny sposób wzmagający skutek wywołany przestępstwem głównym;

3. tożsamość przedmiotu zamachu (rodzajowego dobra chronionego prawem) przestępstwa głównego i uprzedniego lub następczego oraz tożsamość pokrzywdzonego (por. postanowienie Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 5/03 Lex nr 438164).

Zdaniem Sądu odwoławczego, uwzględniając powyższe zasady, nie

sposób potraktować czynów z art. 271 § 3 kk w zb. z art. 273 kk i art. 62 § 2 kks w zb. z art. 61 § 1 kks jako współukaranych w stosunku do przypisanego oskarżonemu w innym postępowaniu przestępstwa oszustwa celnego. Czyn z art. 87 § 1 kks, stanowiący podstawę wymiaru kary za czyn przypisany oskarżonemu w wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 8 lutego 2021 r. zagrożony jest karą grzywny do 720 stawek dziennych albo karą pozbawienia wolności albo obiema karami łącznie. Czyn z art. 62 § 2 kk przewidywał (w brzmieniu ustawy kodeks karny skarbowy obowiązujący na dzień 31 grudnia 2015 r.) zagrożenie karą grzywny do 420 stawek dziennych. Natomiast czyn z art. 271 § 3 kk zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat. Pomimo, że samo ustawowe zagrożenie nie może być decydujące dla przyjęcia konstrukcji czynów współukaranych, to niewątpliwie pośrednio wskazuje na stopień społecznej szkodliwości czynów. Z powyższego porównania wynika, że oszustwo celne jest zagrożone karą łagodniejszą aniżeli poświadczenie nieprawdy w dokumencie przez osobę uprawnioną do jego wystawienia. Biorąc także pod uwagę pozostałe przesłanki, nie można przyjąć, aby poświadczenie nieprawdy w wystawionych fakturach VAT oraz posłużenie się nierzetelnymi dokumentami cechowała niższa społeczna szkodliwość, aniżeli oszustwo celne, a zwłaszcza w takim zakresie, który uzasadniałby przyjęcie konstrukcji czynów współukaranych następczych. Ponadto podkreślić należy, że analizowane przestępstwa godzą w różne dobra chronione prawem. Czyn, za który L. P. został skazany w sprawie II K 286/19

polegał bowiem na wprowadzeniu w błąd organów celnych i skarbowych poprzez upozorowanie dostawy towaru do miejsca przeznaczenia i usunięciu spod dozoru celnego przesyłki w postaci wódki K., poprzez uprawdopodobnienie tego rzekomego transportu dokumentami CMR o fikcyjnych numerach i dokumentami potwierdzenia dostarczenia przesyłki do odbiorcy, tzw. delivery note, niezgodnymi ze stanem faktycznym. Zatem, wbrew twierdzeniom zawartym w złożonym środku odwoławczym, wystawienie faktur poświadczających nieprawdę w zakresie rzekomego wykonania usług transportowych nie wchodziło w zakres przypisanego uprzednio oskarżonemu przestępstwa i nie było konieczne do jego dokonania. Chociaż służyło ono uwiarygodnieniu poprzednio dokonanych przestępczych działań, podobnie jak posłużenie się nierzetelnymi i poświadczającymi nieprawdę dokumentami CMR oraz dokumentami potwierdzającymi dostarczenie przesyłki do odbiorcy, fikcyjnymi wydrukami tachografów i fikcyjnymi wydrukami z urzędzeń (...), to jednak samo w sobie wiązało się z dużym ładunkiem społecznej szkodliwości, wskazującym, że zastosowanie konstrukcji czynu współukaranego nie jest w tym przypadku możliwe. Dodatkowo istotnym jest, że wystawione faktury trafiły do obrotu, zostały wprowadzone do ksiąg podatkowych, co spowodowało, że księgi te były nierzetelne. Powyższe porównanie, chociażby stopnia społecznej szkodliwości czynów uniemożliwia, zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględnienie postulatu obrońcy zawartego w apelacji.

Nie zasługiwał także na uwzględnienie zarzut nr 2 apelacji odnoszący się do rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności wymierzonej oskarżonemu w pkt I ppkt 2 lit. a zaskarżonego wyroku. Należy przypomnieć, że nie każda nietrafność orzeczenia o karze, ale tylko jej rażąca niewspółmierność uzasadnia zmianę rozstrzygnięcia w tym zakresie (art. 438 pkt 4 kpk). Niewspółmierność rażąca to natomiast znaczna, zasadnicza, bijąca w oczy różnica pomiędzy karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą. Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić tylko wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy (wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2021 r., II DOW 15/21, LEX nr 3261440). Takiej sytuacji w przedmiotowej sprawie nie sposób się natomiast dopatrzeć. Wymierzona wobec oskarżonego kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oscyluje w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, które przewiduje możliwość wymierzenia kary do 8 lat. Sąd Rejonowy kształtując wymiar kary orzeczonej wobec L. P. uwzględnił znaczny stopień społecznej szkodliwości czynu, fakt kilkukrotnej karalności oskarżonego, kumulatywną kwalifikację przypisanego mu przestępstwa. Wszystkie te elementy pozwoliły na ustalenie prognozy kryminologicznej wobec sprawcy wskazującej, że kara w tak ukształtowanym rozmiarze będzie odpowiednia aby zapobiec

ponownemu popełnieniu przez niego przestępstwa w przyszłości. Dodać należy, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w sposób zaplanowany i przemyślany. Wskazuje to, że orzeczona wobec niego kara uwzględnia przesłanki jej wymiaru określone w art. 53 kk, jest adekwatna do stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu i nie może być w okolicznościach tej sprawy uznana za karę rażąco surową. Nie można też przeceniać w tej sprawie faktu przyznania się przez oskarżonego do popełnienia zarzuconych mu przestępstw, gdyż jak słusznie podkreślił Sąd I instancji, oskarżony zmierzał w nich do umniejszenia swojej roli, odpowiedzialnością za przestępczy proceder obarczając w całości J. M.. Nie sposób więc przyjąć, jak wskazuje skarżący, iż były to wyjaśnienia szczere, nie kwestionujące winy i obszerne. Zaznaczyć należy ponadto, że okoliczności podniesione w apelacji, które zdaniem obrońcy powinny mieć wpływ na wymiar sankcji karnej w postaci złego stanu zdrowia oskarżonego oraz trudnej sytuacji związanej z koniecznością likwidacji prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa nie należą do przesłanek wymiaru kary określonych w przepisach kodeksu karnego. Mogą mieć ewentualne znaczenie w toku postępowania wykonawczego.

Wniosek

O uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania ze względu na fakt, iż czyn zarzucany oskarżonemu pozostaje w zbiegu kumulatywnym z czynem, za

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

który skazano L. P. w toku postępowania toczącego się przed Sadem Rejonowym w Siedlcach II Wydział Karny sygn. akt II K 286/19, ewentualnie o zmianę wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności.	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Niezasadność zarzutów podniesionych w apelacji warunkowała bezzasadność wniosków.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 15 grudnia 2022 r. sygn. akt II K 1415/21 w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	

Niezasadność zarzutów podniesionych w apelacji oraz brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu, które uzasadniałyby jego uchylenie bądź zmianę.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem		

szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Na podstawie art. 636 kpk oraz art. 8, art. 2 ust. 1 pkt 4, art. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 15 320 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

7. PODPIS